

اقتصاد مقاومتی، مشکلات و راهکارهای آن از منظر نهج البلاغه

(با محوریت نامه ۵۳)

فاطمه ابازرپور^۱

چکیده

در فرهنگ اسلامی، اقتصادی پویاست که در عین تعامل با دنیای خارج، متکی به خود بوده و در صورت ایجاد فشارهای دشمنان، متزلزل نشده و قدرت پایداری در برابر تحریم‌های دشمن و مشکلات داخلی را داشته باشد. این مطلب که در حکومت اسلامی چه توجهی به اقتصاد مقاومتی شده و چه تدابیری برای اقتصاد مقاوم اندیشیده شده است، ما را بر آن داشت تا بر اساس آموزه‌های حکومت‌داری اسلامی در کلام و سیره امام علی (ع)، در پی توضیح و تبیین این مسئله باشیم. در این نوشتار سعی شده به روش توصیفی - تحلیلی، مشکلات و راهکارهای اقتصاد مقاومتی از منظر نهج البلاغه - با تکیه بر نامه مالک اشتر - بررسی گردد. با جستجو در منابع، این نتیجه حاصل شد که امام علی (ع) ریشه بسیاری از مشکلات اقتصادی را در رفتار حاکم و نوع تعامل او با کارگزاران و مردم می‌داند؛ از جمله مهمترین این مشکلات می‌توان به اختلال در نظام مالیاتی، بی‌تقوایی حاکم، خواص‌محوری، خودمحوری، عدم نظارت بر کارکنان، عدم دقت در قراردادهای، عدم شناخت طبقات جامعه، عدم رعایت زمانمندی و... اشاره کرد. امام علی (ع) برای حل مشکلات اقتصادی،

^۱. طلبه سطح ۴ حوزه ام البنین (س) بابل؛ g.abazarpour@chmail.ir

راهکارهایی را در بعد فردی و اجتماعی در خصوص رابطه حاکم و مردم بیان کرده و وظایفی را برای حاکم در تحقق اقتصاد پویا برشمرده است که از جمله آنها می‌توان به کنترل منابع مالی، تقوای حاکم، مردم‌گرایی، مشورت، شایسته‌سالاری، سنجش برنامه‌ها، توجه به اولویت‌ها، توجه به ظرفیت‌ها اشاره کرد.

کلیدواژگان: اقتصاد مقاومتی، مشکلات اقتصاد مقاومتی، راهکارهای

اقتصاد مقاومتی، نهج‌البلاغه